

The Bodwad Sarvjanik Co Op Education Society Ltd Bodwad

Arts Commerce and Science College Bodwad

Question Bank

Class – TYBA

SEM – 6

Sub – Marathi (S -3)

Paper Name - मध्ययुगीन वांग्मयाचा इतिहास

1. भागवत धर्माचे एक नाव

A महानुभाव संप्रदाय

B वारकरी संप्रदाय

C शैवसंप्रदाय

D दत्तसंप्रदाय

2. भागवत धर्माचे नाव

A महानुभाव पंथ

B वैष्णव धर्म

C हिंदू धर्म

D दत्त पंथ

3.... हे तीर्थक्षेत्र भक्त पुंडलिकाच्या नावाने ओळखले जाते.

A काशी

B पंढरपूर

C अयोध्या

D यापैकी नाही

4. वारकरी संप्रदायाचे आद्य प्रवर्तक

A संत ज्ञानेश्वर

B भक्त पुंडलिक

C संत नामदेव

D संत तुकाराम

5. वारकरी संप्रदायाचे दैवत

A चक्रधर स्वामी

B श्री विठ्ठल

C श्री दत्त

D श्रीराम

6. महाराष्ट्रातील जनतेचे प्रमुख दैवत

A चक्रधर स्वामी

B श्री विठ्ठल

C श्री दत्त

D श्रीराम

7. 'विठ्ठल हे दैवत आणि पंढरपूर हे क्षेत्र हे सर्वच मूळची कर्नाटकी असावीत' असे कोणी म्हटले?

A रा श्री जोग

B शं गो तुळपुळे

C गंगाधर गाडगीळ

D आनंद यादव

8. हरी आणि हर यांच्या ऐक्याचे प्रतीक म्हणजे....ची मूर्ती होय.

A श्री विठ्ठल

B श्रीदत्त

C श्रीराम

D यापैकी नाही

9. वारकरी किंवा भागवत संप्रदायाचा पाया यांनी रचला.

A संत नामदेव

B संत एकनाथ

C संत ज्ञानेश्वर

D संत तुकाराम

10. संत ज्ञानेश्वरांनी लिहिलेल्या ज्ञानेश्वरी चे दुसरे नाव.

A अमृतानुभव

B भावार्थदीपिका

C चांगदेव पासष्टी

D हरिपाठाचे अभंग

11. 'पाच भक्तीसंप्रदाय ' या ग्रंथाचे लेखक

A रा श्री जोग

B र रा गोसावी

C गंगाधर गाडगीळ

D आनंद यादव

12. ज्ञानेश्वरी हा ग्रंथ म्हणजे ...ग्रंथाची टीका होय.

A भगवद्गीता

B रामायण

C शिवलीलामृत

D कृष्ण लीला

13. ज्ञानेश्वरीतील मायावादात वर्णन आढळते.

A जीव म्हणजे परा

B जगत म्हणजे अपरा

C अद्वैत तत्त्वज्ञान

D वरील सर्व

14. वारकरी संप्रदायाच्या तत्त्वज्ञानात कर्मयोगा प्रमाणे ... याला महत्त्व आहे.

A भक्तियोग

B जीवन निष्ठा

C आत्मिक दृष्टिकोन

D वरील सर्व

15. वारकरी संप्रदायाचा मंत्रोपचार

A जय जय राम कृष्ण हरी

B हरी हरी

C ओम शांती

D जय सद्गुरु

16. 'हरी मुखे म्हणा, हरी मुखे म्हणा, पुण्याची गणना, कोण करी' असा नाम महिमा या संप्रदायात आहे.

A महानुभाव संप्रदाय

B वारकरी संप्रदाय

C शैवसंप्रदाय

D दत्तसंप्रदाय

17. वारकरी संप्रदायानेविठ्ठलाची भक्ती करण्याचे प्रमुख साधन मानले.

A नामस्मरण

B पूजा अर्चा

C योग साधना

D यापैकी नाही

18. वारकर्यांच्या मुखोद्गत असलेल्या विष्णूची दोन रूपे.

A राम

B कृष्ण

C वरील दोन्ही

19. वारकर्यांच्या गळ्यात तुळशीची माळ असते म्हणून या पंथास असेसुद्धा म्हणतात.

A वैष्णव

B माळकरी पंथ

C भागवत पंथ

D यापैकी नाही

20. वारकर्यांची वैशिष्ट्ये.

A गळ्यात तुळशीमाळा

B एकादशी व्रत करणे

C परस्त्रीला मातेसमान मानणे

D वरील सर्व

21. वारकर्यांची वैशिष्ट्ये.

A सत्य बोलणे

B कपाळाला काळा बुक्का लावणे

C पंढरपूरला पायी वारी करणे

D वरील सर्व

22. वारकर्यांचा मोठा समुदाय या दिवशी पंढरपूरला विठ्ठलाचे दर्शन घेण्यासाठी जातो.

A आषाढी एकादशी

B कार्तिकी एकादशी

C वरील दोन्ही

23. संत कृपा झाली । इमारत फळा आली ।

ज्ञानदेवे रचिला पाया । उभारिले देवालया । असे कोणी म्हटले

A संत नामदेव

B संत बहिणाबाई

C संत एकनाथ

D संत तुकाराम

24. संत बहिणाबाई या... यांच्या शिष्या होत्या.

A संतनामदेव

B संत तुकाराम

C संत एकनाथ

D संत ज्ञानेश्वर

25. वारकरी संप्रदायातील संत मंडळी

A सेना न्हावी

B सावता माली

C चोखा मेळा

D वरील सर्व

26. संत ज्ञानेश्वरांचे गुरू

A सोपानदेव

B निवृत्तीनाथ

C विसोबाखेचर

D यापैकी नाही

27. संत ज्ञानेश्वरांच्या रचना

A ज्ञानेश्वरी

B अमृतानुभव

C हरिपाठाचे अभंग

D वरील सर्व

28. संत ज्ञानेश्वरांचा जन्म

A शके 1197

B शके 1199

C शके 1200

D यापैकी नाही

29. ज्ञानेश्वरी या ग्रंथाचा रचना काळ

A शके 1199

B शके 1212

C शके 1200

D यापैकी नाही

30. 'स्वस्ती श्री वटेशु'असा पत्राचा मायना या ग्रंथाला आहे.

- A ज्ञानेश्वरी
- B अमृतानुभव
- C हरिपाठाचे अभंग
- D चांगदेव पासष्टी

31. 'रूप पाहता लोचनी सुख झाले हो साजणी

तो हा विठ्ठल बरवा तोहा माधव बरवा' हा अभंग कोणाचा?

- A संत नामदेव
- B संत ज्ञानेश्वर
- C संत एकनाथ
- D संत तुकाराम

32. 'घनु वाजे घुणघुणा वारा वाहे रुणझुणा' या काव्यपंक्ती कोणाच्या?

- A संत नामदेव
- B संत ज्ञानेश्वर
- C संत एकनाथ
- D संत तुकाराम

33. संत नामदेवांचा जन्म

- A शके 1199
- B शशके1192
- C शके 1200
- D यापैकी नाही

34. वारकरी संप्रदायाचा पाया ज्ञानेश्वरांनी रचला, तरी संप्रदायाचा प्रसार खर्च्या अर्थाने यांनी केला.

- A संत नामदेव
- B संत ज्ञानेश्वर
- C संत एकनाथ

D संत तुकाराम

35. 'नामा म्हणे ग्रंथ श्रेष्ठ ज्ञानदेवी

एक तरी ओवी अनुभवावी'असे कोणी म्हटले.

A संत नामदेव

B संत ज्ञानेश्वर

C संत एकनाथ

D संत तुकाराम

36. वारकरी संप्रदायाचा प्रचार आणि प्रसार करणारा एकमेव संत कवी.

A संत नामदेव

B संत ज्ञानेश्वर

C संत एकनाथ

D संत तुकाराम

37. वारकरी संप्रदायाच्या प्रसारात पंजाबी भाषेत काव्य करणारा कवी.

A संत नामदेव

B संत ज्ञानेश्वर

C संत एकनाथ

D संत तुकाराम

38. 'तू कुडी मी आत्मा

स्वयं दोन्ही' ही पदरचना कोणाची?

A संत नामदेव

B संत ज्ञानेश्वर

C संत एकनाथ

D संत तुकाराम

39. संत ज्ञानेश्वरांची भावंडे

A निवृत्ती

B सोपान

C मुक्ताबाई

D वरील सर्व

40. 'मुंगी उडाली आकाशी तिने गिळले सुर्याशी'हे काव्य रचना कोणाची?

A निवृत्ती

B सोपान

C मुक्ताबाई

D वरील पैकी नाही

41. निर्गुणाचे डहाळी पाळणा लाविला ।

तेथे सूत पडुडला योगीराज । या काव्यपंक्ती कोणी लिहिल्या.

A निवृत्ती

B सोपान

C मुक्ताबाई

D वरील पैकी नाही

42. संत नामदेवांचे गुरू कोण?

A निवृत्तीनाथ

B विसोबाखेचर

C चोखामेळा

D वरीलपैकी नाही

43.' झाडलोट करी जनी । केर भरी चक्रपाणि ।

स्वये भरुनिया करील । नेउनिया टाकी दुरी । 'या काव्यपंक्ती कोणाच्या आहेत?

A संत जनाबाई

B संत बहिणाबाई

C निर्मळा

D वरीलपैकी नाही

44. संत नामदेवांच्या घरी दासी चे काम करणारी.

A संत जनाबाई

B कान्होपात्रा

C मिराबाई

D निर्मला

45. धरीला पंढरीचा चोर । गळा बांधुनिया दोर । या काव्याच्या ओळी कोणाच्या ?

A संत जनाबाई

B कान्होपात्रा

C मिराबाई

D निर्मला

47. कांदा मुळा भाजी । अवघी विठाई माझी ।

लसूण मिरची कोथिंबिरी । अवघा झाला माझा हरी । असे संत वांगमयात कोणी म्हटले?

A नरहरी सोनार

B सावता माळी

C चोखामेळा

D सेना न्हावी

48. चोखामेळा यांचे गाव

A मुंगी

B मंगळवेढे

C तेरधोका

D यापैकी नाही

49. ऊस डोंगा परी रस नोहे डोंगा । काय भुललासी वरलिया रंगा । असे कोणत्या संत कवीने म्हटले आहे.

A नरहरी सोनार

B सावता माळी

C चोखामेळा

D सेना न्हावी

50. सावता माळी यांच्या गावाचे नाव

A मुंगी

B मंगळवेढे

C तेरथोका

D अरण भेंडी

51. आता विश्वात्मके देवे । येणे वाग्यज्ञे तोषावे ।

तोषोनि मज द्यावे । पसायदान हे । असे मागणे कोणी मागितले?

A संत तुकाराम

B संत ज्ञानेश्वर

C मुक्ताबाई

D सोपान देव

52. सुंदरते ध्यान उभे विटेवर । कर कटावरी ठेवूनिया । या अभंगाचे कवी

A संत तुकाराम

B संत ज्ञानेश्वर

C मुक्ताबाई

D सोपान ददेव.

53. संत तुकारामांच्या अभंगात या गोष्टींचा प्रत्यय येतो.

A जीवनानुभव

B अनुभूती

C भोगलेला जीवन

D वरील सर्व

54. वृक्षवल्ली आम्हा सोयरे वनचरे । पक्षीही सुस्वरे आळविती । या काव्याचे कवी

A संत तुकाराम

B संत ज्ञानेश्वर

C मुक्ताबाई

D सोपान ददेव.

55. सुख पाहता जवा पाढे । दुःख पर्यताएवढे । संत मालिकेत असे कोणी म्हटले?

A संत तुकाराम

B संत ज्ञानेश्वर

C मुक्ताबाई

D सोपान देव.

56.जे का रंजले गांजले । त्यासी म्हणे जो आपुले ।

कोची साधू ओळखावा । देव तेथेची जाणावा ।

असे कोणी म्हटले

A संत तुकाराम

B संत ज्ञानेश्वर

C मुक्ताबाई

D सोपान देव.

57. सर्वसाधारणपणे तुकाराम महाराज यांच्या अभंगांची संख्या.

A 2000

B 4500

C 3000

D 3500

58. 'तुकारामाचे निवडक अभंग' हा ग्रंथ कोणी लिहिला?

A भालचंद्र नेमाडे

B प्र न जोशी

C र रा गोसावी

D दि बा मोकाशी

60.... यांनी विठ्ठल भक्तीचा मार्ग पत्करून संसाराच्या पाशातून स्वतःची सुटका करून घेतली.

A तुकाराम महाराज

B गोरा कुंभार

C एकनाथ महाराज

D सेना न्हावी

61. श्री शिवछत्रपतींचे सप्त प्रकरणात्मक चरित्र या बखरी चे लेखक.

A कृष्णाजी सोहनी

B मल्हार रामराव चिटणीस

C ग्रॅड डफ

D नाना फडणवीस

62.....यांनी छत्रपती शिवाजी महाराज यांच्यापासून शाहू महाराजां पर्यंतच्या चरित्राचे लेखन केले आहे.

A कृष्णाजी सोहनी

B मल्हार रामराव चिटणीस

C ग्रॅड डफ

D नाना फडणवीस

63. मल्हार रामराव चिटणीस याने शिवछत्रपतींचे चरित्र..... भागात विभागले आहे.

A सात

B आठ

C सहा

D दहा

64. मल्हार रामराव चिटणीस लिखित शिवछत्रपतींच्या चरित्राचे पुढील प्रकरणात विभाजन आहे.

A पूर्वजन्म वर्णन व जन्म कथन

B राज्य आक्रमण आणि सज्जन सेवन

C अफजल वध यवन युद्धप्रसंग

D वरील सर्व

65. मल्हार रामराव चिटणीस लिखित शिवछत्रपतींच्या चरित्राचे पुढील प्रकरणात विभाजन आहे.

A राज्य मर्यादा स्थापन आणि पितृ दर्शन

B दिल्ली पती पराभव

C दक्षिण दिग्विजय, राज्याभिषेक

D वरील सर्व

66. छत्रपती शिवाजी महाराजांचा मृत्यु ते संभाजी महाराजांच्या मृत्यूपर्यंतचा काळ म्हणजे.

A इ.स.1682 ते इ.स.1780

B इ.स.1680 ते इ.स.1688

C इ.स.1685 ते इ.स.1690

D इ.स.1682 ते इ.स.1670

67. 'तुम साहू, तुमारा राज्य तुमको देउंगा, कुच फिकर मत करो' असे कोणी कोणास म्हटले.

A औरंगजेबाने शिवाजी महाराजांना

B औरंगजेबाने साहूला म्हटले

C औरंगजेबाने राजारामाला म्हटले

D यापैकी नाही

68. मराठ्यांचे गुण विशेष

A स्वामीनिष्ठ

B राष्ट्रभक्त

C प्रामाणिक

D वरील सर्व

69. 'चहू दिशांचे राज्य एक आज्ञा चालवू 'असा निर्णय घेतला.

A राजाराम

B संभाजी राजे

C थोरले शाहू महाराज

D शिवाजी महाराज राजाराम पोरचा माहिती का शिवाजी महाराज

70. थोरले शाहू महाराज यांच्या जीवनातील कठीण प्रसंग.

A बरेच दिवस औरंगजेबाची कैद

B ताराबाई चे राजकारण

C कठीण अवस्थेतील बालपण

D वरील सर्व

71. 'सर्वांनी आज्ञेत चालून हे राज्य देव ब्राह्मणांचे आहे ते एका विचाराने रक्षण करावे' अशी आज्ञा केली.

A थोरले शाहू महाराज

B राजाराम

C संभाजी राजे

D धाकटे शाहू

72.... हा राजस बाईच्या भीतीने गुप्तपणे वाढवलेला ताराबाई पुत्र शिवाजी यांचा मुलगा होय.

A राम राजा किंवा राजाराम

B थोरले शाहू

C संभाजी राजे

D धाकटे शाहू

73. श्रीमंत छत्रपती रामराजा यांच्या चरित्र प्रकरणात पुढील भाग येतो.

A खिळ खिळी झालेली मराठी सत्ता

B सातारा व पुणे येथील राजकारण

C राम राजाचा राज्याभिषेक

D वरील सर्व

74. धाकट्या राम राजाचा मुलगा

A थोरला शाहू

B धाकटा शाहू

C संभाजी

D राजाराम

75. सप्त प्रकरणात्मक चरित्रांची रचना यांच्या आज्ञेने झाली.

A थोरला शाहू

B धाकटा शाहू

C संभाजी

D राजाराम

76. सप्त प्रकरणात्मक चरित्राचे लेखक

A मल्हार रामराव चिटणीस

B कृष्णाजी विनायक सोनी

C गॅट डफ

D यापैकी नाही

77. धाकट्या शाहूचा दहन विधी पार पडला.

A माहूरगड

B माहुली

C विशाल गड

D यापैकी नाही

79. धाकट्या शाहूचे मृत्यू वर्ष –

A इ स 1800

B इ स 1810

C इ स 1808

D इ स 1802

80. बखर लेखनाचे विशेष

A अद्भुतरम्यता

B अतिशयोक्ती

C वंशावळ नोंद

D सर्व

81. बखर लेखनाचे विशेष

A इतिहास कालीन व्यक्तींचे वर्णन

B इतिहास कालीन स्थळांचे वर्णन

C रोमहर्षकता

D वरील सर्व

82. बखर लेखनाचा उद्देश

A धर्माच्या रक्षणासाठी

B धन्याच्या कीर्तीचे गायन

C यशाचे आणि वीरतेचे गद्य रूपाने निवेदन

D वरील सर्व

83. बखर निर्मितीचे कारण

A वीरांच्या चरित्राचे वर्णन

B मराठ्यांनी जिंकलेल्या लढायांचे वर्णन

C वरील दोन्ही

84. शिवपूर्व कालीन बखर

A महाकावतिची/ माहीमची बखर

B राक्षसतागडीची बखर

C वरील दोन्ही

85. शिवकालीन बखरी

A 91 कलमी वखर

B सभासद बखर

C वरील दोन्ही

86. दत्तो त्रिमल वाकेनिस यांनी ही बखर लिहिली.

A महाकावतिची/ माहीमची बखर

B राक्षसतागडीची बखर

C 91 कलमी वखर

D सभासद बखर

87. वाकेनिस यांनी शिवाजी महाराजांना 'पुण्यश्लोक' म्हणून या बखरीत संबोधले आहे

A महाकावतिची/ माहीमची बखर

B राक्षसतागडीची बखर

C 91 कलमी वखर

D सभासद बखर

88.' पुण्यातल्या लाल महालात शास्ताखान उतरला होता, शिवाजी खिडकीतून लाल महालात शिरला.'हे वर्णन प्रस्तुत बखरीतील आहे.

A महाकावतिची/ माहीमची बखर

B राक्षसतागडीची बखर

C 91 कलमी वखर

D सभासद बखर

89. कृष्णाजी अनंत सभासद यांनी लिहिलेली बखर.

A महाकावतिची/ माहीमची बखर

B राक्षसतागडीची बखर

C 91 कलमी वखर

D सभासद बखर

90. सभासदांची बखर ही यांच्या आज्ञेने लिहिली.

A शिवाजी महाराज

B राजाराम

C संभाजी राजे

D औरंगजेब

91. सभासदाच्या बखरीचा लेखनकाळ=

A इ स 1690

B इ स 1684

C इ स 1670

D इ स 1695

92. इ स 1684 मध्ये चंदी चंदावर येथे ही बखर लिहिली गेली.

A महाकावतिची/ माहीमची बखर

B राक्षसतागडीची बखर

C 91 कलमी वखर

D सभासद बखर

93. पेशव्यांच्या बखरीतील लेखन वैशिष्ट्ये.

A पेशव्यांची जीवनपद्धती

B पेशव्यांच्या जीवनातील रंगेलपणा

C पेशव्यांच्या श्रीमंतीचा थाट

D वरील सर्व

94. चित्रगुप्त विरचित शिवाजी महाराजांची बखर म्हणजे

A चित्रगुप्ताची बखर

B पेशव्यांची बखर

C सभासदाची बखर

D महाकावतीची बखर

95. चित्रगुप्ताच्या बखरीत पुढील संदर्भ येतो

A शंकर सभा

B विष्णू सभा

C इंद्रसभा

D वरील सर्व

96. 'यमाच्या दरबारी जसा साक्षात चित्रगुप्त चिटणीस शिकारी तशी रघुनाथ यादव श्रीमंत महाराज राजाराम पुत्र धाकटे श्रीमंत महाराज राजश्री जिजा कांत शंभू छत्रपती यांच्या कोल्हापूर दरबारी चिटणीशी लेखनाची सेवा करी.' असे यांनी वर्णन केले आहे.

A रघुनाथ यादव चित्रगुप्त

B कृष्णाजी विनायक सोहोनी

C कृष्णाजी अनंत सभासद

D यापैकी नाही

97. चित्रगुप्ताच्या बखरीचा लेखन काळ

A इ स 1760 ते 1770

B.इ स 1740 ते 1750

C इ स 1710 ते 1720

D इ स 1730 ते 1740

98. शिवाजी प्रताप या बकरीचे लेखन करण्याची आज्ञा केली.

A थोरले शाहू

B थोरले सयाजीराव गायकवाड

C राजाराम

D औरंगजेब

99. मोठ्या व्यक्तीला मोठ्या व्यक्ती ने पाठवलेली पत्ररूप हकीकत म्हणजे

A कैफियत

B दिनचर्या

C थैली

D टिपणे

100. बातमीपत्र वजा बखरीचा नमुना म्हणजे

A कैफियत

B दिनचर्या

C अखबार

D टिपणे